

INFORMACIJOS

Nr. 3 /78/

1954 m. vasario mėn. 3 d.

PLB Vokietijos Krašto Valdybos Informacijos yra dvisavaitinis Krašto Valdybos Organas, skiriamas spaudai, rankraščio teišėmis.

Redakcijos, pasinaudojančios čia dedamomis žiniomis ir straipsniais, maloniai prašomos nurodyti šaltinį: PLB Vok. "Informacijos".

LIETUVIŲ BENDRUOMENĖ VOKIETIJOJE

Kalėdų eglutė Dillingene

Dillingene Kalėdų eglutė buvo suruošta Vargo Mokyklos vedėjos bute, nes kitų patalpų neturėta. Iš Lietuvos atvykęs Kalėdų senelis apdovanojo vaikus dovanėlėmis, kurios buvo paruoštos pačių tėvų sudėtais ir iš Krašto Valdybos gautais pinigais. Labiausiai patiko vaikams lietuviškos knygtės.

Kalėdų senelis išgirdo gražių eilėraščių, pasiklausė dainelių ir pamatė, kad trentyje Vargo Mokyklos mokiniai, nors ir lanko vokiškas mokyklas, gražiai moka lietuviškai.

Tėvai labai dėkingi Krašto Valdybai už nuolatinį rūpestį lietuvių reikalais, o Toronto lietuviams ir Šalpos Fondo Toronto komitetui už paramą, kuri praskaidrino šių Kalėdų švenčių nuotaką.

Kalėdų eglutė Schweinfurte

Schweinfurto apylinkės valdybos pastangomis Kalėdų eglutė buvo suruošta per Tris Karalius Kolpingshaus'e.

- 2 -

Nors išsimėtę plačiai po miestą ir apylinkę, kartais 25 km. ir daugiau atstumo, lietuviai vis dėlto gausiai susirinko prie lietuviškos eglutės, su mūsų jaunąja karta priešakyje. Kartu dalyvavo kapelionas kun. Steigvila.

Kalėdų eglutės proga 10 val. Teresenheimo koplyčioje atlaikytos pamaldos, o po pamaldų visi susirinko prie Kalėdų eglutės. Susirinkusius pasveikino Šalpos Komisijos pirmininkas p. Steponaitis. Kalėdų eglutės progai pritaikintą kalbą pasakė kun. Steigvila, o toliau sekė mažųjų trumpa programėlė.

Atvyko Kalėdų senelis, lyg iš Amerikos, su kalėdiniu Balfo maišu, o vaikai, jo prašyti, pasirodė su eilėraščiais ir dainomis. Kalėdų senelis išdalino dovanas ir pakėtelius, o su jais mažieji sėdo prie stalų, kur juos vaišino kakao, o didžiuosius kavute, visiems užsikandant kalėdiniu pyragu.

Tiek dideli, tiek maži, visi lietuviškoje nuotaikoje šnekučiavo ir visiems, o ypač mūsų jaunajai kartai, lietuviška eglutė atrodė labai indomi.

Tėvynėje vargstantieji broliai ir sesės buvo pagerbti tylos minute, o eglutė baigta Tautos Himnu.

Lebenstedto lietuvių Vargo Mokyklos eglutė

Gruodžio mėn. 23 d. vietos vokiečių pradžios mokyklos muzikos salėje, Apylinkės Valdybos pastangomis buvo suruošta Vargo Mokyklos vaikams Kalėdų eglutė.

Šiais metais Kalėdų senelis buvo ypatingai duosnus. Iš PLB Vokietijos Krašto Valdybos buvo gauta 240,- DM., iš kun. Šarkos 20,- DM. ir iš skurdžios Vargo Mokyklos kasos dar 16,- DM. Vietos Apylinkės Valdybos pirmininkas K. Masiliūnas, pasveikino Vargo Mokyklos mokinius bei susirinkusius vaikų tėvus, pabrėžė mokyklos reikšmę tremtyje ir prašė tėvų kiek galint padėti sunkiame Vargo Mokyklos darbe.

F. Stončienės vadovaujami, mokiniai deklamavo ištraukas iš vaizdelio "Spindėkit žvaigždutės" ir kitus eglutei pritaikintus eilėraščius. Pažymėtina, kad su deklamacijomis neatsiliko ir mūsų mažieji svečiai dar nelankantieji mūsų Vargo Mokyklos, V. Bobkaišis ir N. Ginzaitė. Gilų įspūdį paliko padeklamuotas A. Bobkaičio eilėraštinis "Benamis Kristus". Be to, mokiniai pagiedojo kalėdinių giesmių ir po programos buvo Kalėdų senelio gausiai apdovanoti. Pasibaigus, su pakilusiu nuotaika visi išsiskirstė į namus.

Š. m. sausio mėn. 23 d. Lebenstedto Vargo Mokyklos mokiniai buvo sušelpți iš Schwedische Hilfswerk Hannover, gautais per PLB Vokietijos Krašto Valdybą rūbais ir avalyne. Be to Krašto V-ba apdovanojo mokinius knygutėmis.

Pažymėtinas kun. V. Šarkos labdarybės darbas vietos kolonijoje. Atvykdamas pamaldų laikyti, lanko ligonis, gausias bedarbių šeimas, vis ku nors apdovanodamas - neretai atiduodamas ir paskutinę savo markę.

- 3 -

Kalėdos lietuvių kolonijoje Wehnene

Apie 130-čiai šios kolonijos vaikučių buvo suteiktas didelis džiaugsmas - tai Kalėdinė eglutė. Nepamiršti liko ir pavieniai asmenys, čia neturi šeimų ir giminių.

Vietos Vargų Mokyklos Vedėjos J. Atienės pastangomis eglutė buvo puikiai paruošta. Vaikučiai suvaidino "Šventoji Naktis" ir sugiedojo Kalėdinių giesmių, o taip nekantriai lauktas Kalėdų senelis visiems mažiesiems padalino daug gražių dovanėlių.

Visiems prisidėjusiems prie šios eglutės paruošimo Wehnenos kolonijos lietuviai yra nuoširdžiai dėkingi.

Suruoštose viengungiams bendrose kūčiose buvo jauku ir malonu - jie nors ši vakarą nesijautė taip vieniši ir visų pamiršti.

Gimnazijos kėlimo išlaidos

Keliant gimnaziją padarytos šios išlaidos:

a./ Už 9 prek. vagonus baldams ir inventoriui	- 2.611,25 D
b./ " 154 mokinių ir mokytojų pervežimą	- 3.049,70 "
c./ " mokinių nuvežimą į stotį ir 45 mažųjų mokinių nakvynę jaunimo namuose	- 109,80 "
d./ " gimnazijos turto nuvežimą į stotį	- 241,50 "
e./ " mokinių ir bagažo pervežimą iš Mannheimo į Hüttenfeldą	- 127,50 "
f./ Smulkių išlaidų	- 9,00 "

Iš viso 6.148,74 D

Susikryžiavus kraštų ir federalinės vyriausybės kompetencijoms, iki šiol nepavyko gauti šioms išlaidoms jokios vokiečių įstaigų pašalpos. Kiekviena įstaiga nurodo, kad tai ne jos, bet kitos įstaigos reikalas. Tuo reikalu pakartotinai kreiptasi ir į kraštų, ir į federalinės vyriausybės įvairias ministerijas ir įstaigas.

Nori padėti užsieniečiams jūreiviams

Talkininkaujant UN Augštajam Komisarui LWF rūpinasi surinkti žinias apie bedarbius užsieniečius jūreivius. Bus jieškoma būdų jiems padėti. Jūreiviai lietuviai prašomi duoti žinių Vokietijos Krašto Valdybai, nurodant vardą, pavardę, gimimo datą ir vietą, tikybą, darbo sąlygas /jei dirba/, kaip ilgai ir kokiuose laivuose /karo ar prekybos/ tarnavęs, šeimos sudėtį, sveikatos stovį ir dabartinį antrašą.

Palengvinimai bendruomenės pareigūnams

Bendruomenės pareigūnai, valdybų ar šalpos komisijų nariai, būdami bedarbiai, UN Augštojo Komisarą rūpesčiu, gali prašyti savo

darbo biržas /Arbeitsamt/atleisti juos arba sumažinti jiems meldavimosi prievolę, kadangi jie sugaišta laiką savo bendruomenės reikalais. Apie atleidimą kiekvienu atveju sprendžia vietinė darbo įstaiga.

Skautų talka Gimnazijos Namams

JAV ypatingai veikliai remia Gimnazijos Namų vaju skautai ir skautės. Skaučių Seserijos "Gabijos" Tuntas Detroite, vadovaujamas sktn. Kodatienės, sutelkė Gimnazijos Namams jau antrą 250 dol. auką, kurią sudaro Tautos Himno minėjimo vakaras, atliktas talkininkaujant "Baltijos" Vietininkijos skautams ir pavienios aukos. Tunto įnašas jau siekia 500 dol.

Jieškoma motina

VRK jieško jo glėbojamai Renatai Budzinaitėi, gim. 1941.8.13 Klaipėdoje, motinos Bronislavos Budzinaitės, gyvenusios Klaipėdoje.

Lenkijoje gyvenanti žmona jieško per TRK savo vyro Marijono Viščiulio.

Žinantieji apie šiuos asmenis prašomi atsiliepti Vokietijos Krašto Vald. - Hannover-Kleefeld, Hegelstr. 6, Germany.

Potvarkiai emigracijos ir stovyklų reikalais

Žem. Saksonijos vidaus reikalų ministeris aplinkkraščiu krašto įstaigoms aiškina, kad benamiams užsieniečiams, norintiems emigruoti ir negalintiems užsimokėti su emigracija susijusių išlaidų gali būti duodama pašalpa ir tuo atveju, jei emigruojantis turi uždarbį, bet tas uždarbis yra toks žemas, kad jis negalėjo sutaupyti žymių sumų, reikalingų emigracijos reikalams.

Jeigu emigruojantis įrodo savo neturtą ir tai, kad jo emigravimo prašymas įstaigose rimtai svarstomas, tai jam gali būti iš vokiečių įstaigų apmokėtos visos su emigravimo formalumais susijusios išlaidos, kelionės, rentgeno nuotraukos, notariato paliūdiėjimai, vertimai, fotografijos, vizos ir pan.

Kitu tos pačios ministerijos potvarkiu labai suvaržomas naujų asmenų priėmimas į esamas stovyklas. Tegali būti priimti atgal į stovyklą iš ligoninių, kalėjimų ir darbo kuopų atleistieji buvę stovyklos gyventojai ir visai išimtiniais atsitikimais.

Negali būti priimti į stovyklą net susituokusieji, jei vienas iš susituokusiųjų nėra stovyklos gyventojas. Ir darbą gavusieji, bet negaunantieji buto, negali būti priimti į stovyklą, o viengungiai stovyklos gyventojai turi būti raginami pasirūpinti butą už stovyklos ribų, ypač jei jie yra dirbantieji.

Leidimai keltis į kitą stovyklą ar kraštą duodami pagal įrodomą reikalą, bet kėlimosi išlaidos neatlyginamos. Neturintieji išim-

tinai rimtų priežasčių tokiam kėlimuisi į kitą stovyklą, raginami išeiti iš stovyklos ir pasirūpinti savu ar butų skyriaus rūpesčiu privatų butą.

Šito potvarkio motyvavime sakoma, kad stovyklos negali būti laikomos nepalatinio apsigyvenimo vieta ir kad benamiai užsieniečiai gyvendami stovyklose izoliuojasi nuo vokiečių gyventojų ir tuo būdu benamių užsieniečių teisinę būklę tvarkantis įstatymas nustoja prasmės, lygiateisiškumas vokiečiams atsiduria pavojuje.

Potvarkiai ir jų motyvavimas yra įsidėmėtini, nes tai pirmieji bandymai eiti jėga ir be atodairos prie stovyklų likvidavimo ir tais atvejais, kur nėra parūpinta atitinkamo pakaitalo.

Vokietijos miesto tarėjas su lietuvišku pasu

Vokiečių laikraštis "Der Spiegel" duoda davinius apie teismo bylą dėl Bremeno srities mieste Achim išrinkto miesto tarėjo ir apskrities savivaldybės seimelio nario Tašo, turinčio tame mieste krautuvę. Jo konkurentas surado, kad 1945 m. Tašys per lietuvių apylinkės komitetą išsirūpino sau lietuvišką pasą. Dėl Klaipėdoje gimusio Tašo tautybės savo laiku Detmolde paduotas skundas buvęs atmestas, nes Tašys įtikinamai įrodęs, jog jis nesąs vokietis.

Pasirėmęs Žem. Saksonijos vidaus reikalų m-jos 1952. VI. 24 išleistais nuostatais, kuriuose sakoma, "kad asmens, tapę 1939 m. pagal tarp Vokietijos reicho ir Lietuvos respublikos sudarytasias sutartis, Vokietijos piliečiais, jais lieka, jeigu jie nepareiškia ir nebuvo pareškę tam priešingą valią". Konkurentas iškėlė prieš Tašo išrinkimą miesto tarėju protestą, kuris miesto taryboje buvo atmestas. Oldenburgo administracijos teisme iškeltą bylą teismas išsprendė Tašo naudai, motyvuodamas taip: "Teismas yra nuomonės, kad negalima spręsti jog pašauktasis Tašys, po 1945 m. išsirūpinęs lietuvių komitete užsienio pasą ... tuo pareiškė savo valią laikyti 1939 m. įvykusį ipilietinimą negaliojančiu".

Mirusieji lietuviai

Šių metų sausio 27 d. mirė Hamburgo Apylinkės lietuvių bendruomenės ir seno Apylinkės Valdybos nario, p. E. Čerkaus, žmona Ane Č e r k i e n ė, palaidota Olsdorfo kapinėse Hamburge.

Lietuvių kolonija Wehnene neteko dviejų savo narių, mirus Leonardui D r e s e r i u i ir tragiškai žuvus Kleinaičių dukrelei Birutei.

Gautomis iš Lietuvos žiniomis, ten 1953 m. gruodžio 30 d. mirė kun. V. Šarkos motina Julija Š a r k i e n ė.